

■ Нефармат

СЕЗОН ДАЖДЖОЎ

Заўважаю за сабой дзіўную асаблівасць: як захварэю, не магу чытаць штосьці новае, перачытваю толькі старыя любімыя кнігі. У бальніцу, калі давлялося легчы на аперацыю, узяла толькі «Майстра і Маргарыту». Нічога іншага там проста не ішло... Здаецца, мой чытач ужо зразумеў, што асенняя прастуда не абышла мяне сёлета.

Хаваючыся ў цёплыя авечыя пледы з сінімі кветкамі, які дастаецца з антрэсоляў звычайна разы два на год, зноў чытала Хемінгуэя «Свята, якое заўсёды з табою». Ён там апісвае сезон дажджоў у Парыжы. Памятаеце: «А потым надвор'е сапсавалася. Яно перамянілася ў адзін дзень...» Акурат як у нас цяпер. І ўжо каторы дзень неба палівае з перапынкамі, ды яшчэ пранізлівы вецер, карціну дапаўняюць амаль голяя дрэвы, асобныя з якіх скінулі лістоту сёлета вельмі рана. Ну, і самае галоўнае — холад у кватэры, холад на рабоце, нейкая ўнутраная няўтульнасць, як сказаў паэт: «У акне слата і ў душы». Ну і што тут рабіць?

А як сто гадоў таму Хемінгуэй ратаваўся ад хандры ў сезон дажджоў, ці яго лірычны герой, што адно і тое ж? Нагадаю, ён зайшоў у невялікае ўтульнае кафэ, загадаў каву, дастаў блакнот, стаў пісаць новае апавяданне і любавалася дзяўчынай, што сядзела насупраць: «Я ўбачыў цябе, прыгажуня, і цяпер ты належыш мне, каго б ты ні чакала, нават калі я ніколі цябе больш не ўбачу, — думаў я. — Ты належыш мне, і ўвесь Парыж належыць мне...» Так і нам, падумала я, седзячы ў Брэсце пад пледом, варта ўспамінаць што-небудзь цёплае, добрае ды чакаць цяпла. Уключаць жа яго калі-небудзь.

Вунь у Магілёве, кажуць, у суботу ўжо ўключылі, а ў Гродне яшчэ раней.

Ледзь не ва ўсіх газетах калегі напісалі па калонцы пра нерэнтабельны альбо нават неразумны падыход да пытання ўключэння цяпла. Прыводзілі вельмі слушныя аргументы. І я хацела напісаць пра гэта, а потым падумала: хіба цяплей стане? Успомнілася, як больш за дзесяць гадоў таму на прамую лінію нашаму мэру званіла жанчына, скардзілася, што ў іх доме ацяпленне не ўключана. А ён у адказ: «Як не ўключылі! Я ж падпісаў распараджэнне». «Але ж распараджэннем не нагрэешся», — разгублена запярэчыла заяўніца. Што праўда, то праўда. І выратаванне тапеліцаў — справа, як вядома з класікі, іх саміх.

Адным словам, чым болей ляжыш, тым больш мерзнеш, а рух — гэта жыццё, падумала я, устала з пасцелі і пайшла на кухню гатаваць. Хоць і была такая спакуса паваляцца, пакашляць, каб усе пашкадавалі, потым пабурчаць нахштальт Фаіны Ранеўскай: «Маўляў, вачол столькі любові, а ў аптэку схадзіць няма каму». Але ў аптэку я схадзіла напярэдадні, у пятніцу, лекаў хапала. А ночку прыехала дачка з Мінска. І ва ўсіх на суботу намячалася шмат спраў. Так што парадаваць смачным абедам сямейнікаў аказалася вельмі дарэчы. А пакуль варыла і смажыла, ужо неўпрыкмет расхадзілася, прапала звычайная для прастуды ламота, альбо я перастала яе заўважаць. Ды і ў кватэры стала намнога цяплей ад пліты. Увечары ж наступнага дня, найбольш, каб сагрэцца, з паловы дзявятай да паловы дзясятай я мыла падлогу ва ўсёй

кватэры. За гэтым практыкаваннем, гаспадыні ведаюць, разараваеяшся, не горш, чым у спартыўнай зале.

Яшчэ, калі холадна, я звычайна пяку яблычны пірог. Не столькі, каб паесці, колькі для паху і цяпла, якія разыходзяцца па ўсіх пакоях. Вось бачыце, колькі спосабаў перамагчы холад. Адцягнуць сваю ўвагу ад здрадніцка-дэпрэсійнага настрою найлепш, калі на яго не застаецца часу. Ну што толку наракаць на холад у кватэры? У рэшце рэшт уключаць тое цяпло. І як добра тады стане. Ды і хіба можна ацаніць утульнасць і каштоўнасць уласнага дома, калі не адчуць на ўласнай скуры, як бывае мулка і нявесела, калі холадна. Не паспяваюць нашы службы, можа, яшчэ і ад таго, што не заўсёды ж так рана халады пачыналіся.

...Мне запомніўся дзень 26 кастрычніка 2004 года. Тады стаяла такая прыгожая, сапраўды залатая восень. Мы хадзілі па ўзлеску каля Булькоўскага возера, адной з самых маляўнічых мясцін у ваколіцах Брэста. Пра цяпло можна меркаваць па тым, што я была апанутая ў даволі лёгкі плашч. А дрэвы выглядалі так урачыста, так незвычайна прыгожа іх расквеціла стракатая лістоў, што гэта больш напамінала вясну, а не восень, так, нібы вясна пасмяялася і знярок пераблытала фарбы. Бачыце, колькі гадоў прайшло, а той дзень належыць мне, як Хемінгуэю выпадкова дзяўчына з кавярня на плошчы Сен-Мішэль. Так што жадаю табе, дарагі чытач, цяпла ў доме і цёплых успамінаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
12 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Рака.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.32	18.19	10.47
Віцебск —	7.23	18.07	10.44
Магілёў —	7.22	18.09	10.47
Гомель —	7.16	18.08	10.52
Гродна —	7.47	18.35	10.48
Брэст —	7.45	18.37	11.52

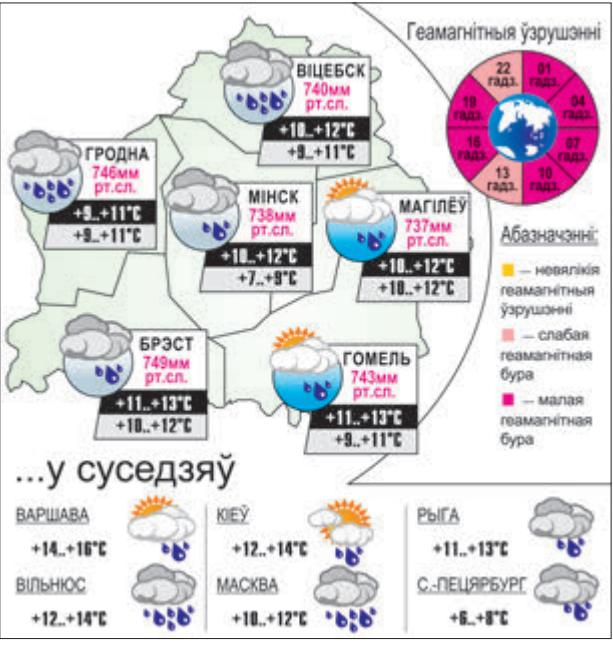
Імяніны

Пр. Івана.
К. Вітольда, Серафіма,
Яўстаха.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

У Расіі фраза «А колькі гэта каштуе?», вымаўленая з маскоўскім акцэнтам, у любым курортным горадзе ў сезон аўтаматычна павялічвае кошт тавару на 20—30%.

Пасля спаткання.
— Ты паводзіў сябе як джэнтльмен. Дзякуй, што не лапаў.
— Няма за што.

Прыгажосць патрабуе ахвяр.
Я — прыгажосць.
Муж — ахвяра!

— Сёння частую я. Што ты будзеш — каньяк ці каву?

— Каньяк, пакуль зварыцца кава.

Адпачывала тыдзень у Турцыі, потым тыдзень у мамы. Зразумела, што турэцкаму «ўсё ўключана» да мацінага яшчэ расці і расці.

Суседкі гутараць:
— Чаму ты свайму мужу ежу навальваеш такой неахайнай кучай?

— Ён у мяне фатограф, калі яму прыгожа ўсё раскласці — паставіць святло і будзе здымаць, пакуль усё не астыне!

calcutura.ru

■ Ну і ну!

«КАЛЕЧЫЛІ»
АЎТАМАБІЛІ
ДЗЕЛЯ НАЖЫВЫ

Упраўленнем Следчага камітэта па Мінскай вобласці расследуецца крымінальная справа ў адносінах групы асоб, якія займаліся махлярствам у сферы аўтастрахавання.

Па справе праходзяць 36 чалавек. Удзельнікі злачыннай групы на працягу 2012—2016 гадоў на тэрыторыі Мінскай вобласці інсцэніравалі шматлікія дарожна-транспартныя здарэнні з мэтай атрымання выплат па абавязковым страхаванні грамадзянскай адказнасці ўладальнікаў транспартных сродкаў, паведаміла афіцыйны прадстаўнік УСК па Мінскай вобласці Таццяна БЕЛАНОГ. Аўтамабілі, якія выкарыстоўвалі зламыснікі, былі ў асноўным прэміум-класа: BMW X5, BMW 525, Volvo S60 і іншыя. У следства ёсць звесткі аб 18 фактах імітацыі страхавых выпадкаў, у выніку якіх саўдзельнікі завалодалі грашовымі сродкамі страхавых кампаній у памеры 160 тыс. рублёў.

Падчас вобвыску ў іх забралі дакументы, сродкі сувязі, аўтамабілі і іншыя рэчавыя доказы. На маёмасць накладзены арышт. Дзеянні падазраваных кваліфікаваны як махлярства, здзейсненае групай асоб, у буйным памеры (ч. 2, 3 арт. 209 Крымінальнага кодэкса). Сям'ёра з іх узяты пад варту.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

Даты Падзеі Людзі

12 КАСТРЫЧНІКА

Дзень іспанскай мовы. Трапіў у календар міжнародных дат па ініцыятыве дэпартаменту Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па сувязях з грамадскасцю. У 2010 годзе гэта падраздзяленне выступіла з прапановай заснаваць святы для кожнай з шасці афіцыйных моў ААН.

1492 год — экспедыцыя Хрыстафора Калумба ў складзе 90 чалавек на судах «Санта-Марыя», «Пінта», «Нінья», якая выйшла з Паласа 3 жніўня 1492 года, ад Канарскіх астравоў павярнула на Захад, перасекла Атлантычны акіян у субтрапічным поясе і дасягнула вострава Сан-Сальвадор у Багамскім архіпелагу, дзе высадзілася 12 кастрычніка 1492 года (афіцыйная дата адкрыцця Амерыкі).

1862 год — нарадзіўся Фёдар Фёдаравіч Яўстаф'еў, беларускі вынаходнік. З 1903 года працаваў у Гомельскім чыгуначным дэпо. Вынайшаў лятальны апарат вертыкальнага ўзлёту — гелікоптар (макет экспанавалася на Екацярынаслаўскай прамысловай выстаўцы ў 1909 годзе), прыстасаванне для прадування дымагарных труб паравозных катлоў, дамакрат для ўздыму вагонаў, эстакаду для падачы вугалю на паравозы і іншае. З 1922 года займаўся распрацоўкай праекта вінтаплана (верталёта) для перавозкі пасажыраў. Памёр у 1941 годзе.

1905 год — дата нараджэння Іосіфавіча Хмялеўскага, аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў Мінскага антыфашысцкага падполля ў Вялікую Айчынную вайну. Падчас акупацыі Мінска з верасня 1941 года ўдзельнічаў у арганізацыі падполля, разам з М. К. Каржанеўскім кіраваў падпольнай

групай у Кастрычніцкім раёне, накіроўваў дзейнасць маладзёжна-камсамольскіх груп. З мая 1942 года — сакратар падпольнага Кастрычніцкага райкама КП(б)Б, з чэрвеня — член Мінскага гаркама партыі, начальнік аддзела па арганізацыі дыверсій. Удзельнічаў у распаўсюджванні падпольнай газеты «Звязда» і лістовак. У кастрычніку 1942 года арыштаваны і пасля катаванняў расстраляны.

1913 год — нарадзіўся Уладзімір Паўлавіч Цаслюк, кінааператар і рэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. У час Вялікай Айчыннай вайны — франтавы аператар, удзельнічаў у здымках фільмаў «Разгром нямецкіх войскаў пад Масквой», «Дзень вайны» і інш. Яго кадры выкарыстаны ў кінапапее «Вялікая Айчынная». З 1945 года — на кінастудыі «Беларусьфільм», здымаў хроніку, дакументальныя і навукова-папулярныя фільмы. З 1960-х гадоў выступаў і як рэжысёр. Памёр у 1977 годзе.

1957 год — на экраны выйшаў мастацкі фільм «Ляццяць жураўлі» (рэжысёр М. Калатозаў, аператар С. Урусёўскі), які атрымаў «Залатую пальмавую галіну» Канскага кінафестывалю (1958).

Было сказана

Пімен ПАНЧАНКА,
народны паэт Беларусі:
«Такі наш век:
не падай у знямозе».

